

Noi știm ce vrem, dar cine își asumă?

Prioritățile și propunerile elevilor, studenților și tinerilor

În contextul apropierii alegerilor membrilor Parlamentului României și a Președintelui României, care se vor desfășura în perioada noiembrie-decembrie, prin campania „*Noi știm ce vrem, dar cine își asumă?*”, **Alianța Națională a Organizațiilor Studentești din România (ANOSR)**, **Consiliul Tineretului din România (CTR)** și **Consiliul Național al Elevilor (CNE)** își propun să creeze un context de dialog între reprezentanții elevilor, studenților și tinerilor și candidații la alegerile parlamentare și prezidențiale, cu scopul de a aduce în atenția viitorilor factori de decizie nevoile reale ale beneficiarilor sistemului educațional din România și ale tinerilor, astfel încât aceste deziderate să reprezinte priorități-cheie în programele de guvernare pe care candidații și le asumă pentru un potențial mandat.

ANOSR, CTR și CNE solicită partidelor politice, coalițiilor și candidaților independenți să demonstreze faptic și fără echivoc, prin planurile de guvernare și prin angajamentele luate, că vor acționa ferm pentru a produce schimbări pozitive relevante în domeniul educației și în sectorul de tineret.

Pentru a facilita acest proces, înaintăm cele **14 priorități** majore ale elevilor, studenților și tinerilor, de natură să soluționeze deficiențele identificate în sistemul educațional și în sectorul de tineret, precum și o serie de solicitări specifice pentru fiecare prioritate.

Prioritățile majore pe care cele trei structuri le aduc în atenția viitorilor decidenți sunt următoarele:

- I. Finanțarea corespunzătoare a sistemului național de învățământ preuniversitar și superior și a sectorului de tineret**, care să încurajeze performanța și competitivitatea și care să asigure dezvoltarea infrastructurii în raport cu nevoile beneficiarilor
- II. Un sistem de învățământ superior echitabil, accesibil și incluziv**, prin intermediul căruia toți beneficiarii direcți ai actului educațional să dispună de mecanisme corespunzătoare de sprijin adaptate specific nevoilor acestora și în care măsurile sociale și reducerea abandonului universitar să reprezinte priorități-cheie pe agenda de dezvoltare
- III. Instituții de învățământ superior sigure, transparente**, în care meritocrația, responsabilitatea publică, managementul universitar lipsit de

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

CONSILIUL
ELEVILOR

ingerințe politice și toleranța zero față de orice abatere de la normele de etică reprezintă principii de bază în organizarea și funcționarea universităților

- IV. **Un proces educațional în care principiile fundamentale ale învățământului centrat pe student reprezintă o prioritate** în activitatea de predare-învățare și un mediu universitar în care studenții sunt tratați drept parteneri egali, fiind implicați în mod real în toate procesele decizionale, la toate nivelurile
- V. **Integrarea componentelor de internaționalizare, sustenabilitate și digitalizare în toate activitățile și procesele de administrare și funcționare** a instituțiilor de învățământ superior din România, precum și promovarea acestora în rândul tuturor membrilor comunității universitare, inclusiv prin dezvoltarea competențelor verzi și a competențelor digitale
- VI. **Dezvoltarea de mecanisme diverse și adaptate nevoilor specifice ale comunităților cu risc crescut de abandon școlar**, pentru a stimula atât participarea copiilor și tinerilor la educație, cât și implicarea familiilor acestora și a cadrelor didactice în combaterea fenomenului
- VII. **Dezvoltarea de programe de educație și formare** dedicate părinților, cadrelor didactice și angajaților instituțiilor publice cu atribuții în domeniul protecției copilului, pentru a consolida relația școală-familie-comunitate și pentru a sprijini părinții în relaționarea cu elevii și cu școala
- VIII. **Asigurarea unor medii sigure și non-violente de învățare** în cadrul unităților de învățământ preuniversitar și crearea de mecanisme diverse de reducere și combatere a violenței școlare
- IX. **Centrarea curriculumului din învățământul preuniversitar pe competențe**, prin actualizarea planurilor-cadru, reforma examenului de bacalaureat și formarea cadrelor didactice în sensul desfășurării de activități de învățare, predare și evaluare destinate formării de competențe-cheie
- X. **Implicarea tinerilor și organizațiilor de și pentru tineret în toate procesele decizionale și consultative de la nivel național**, asigurarea unui cadru de dialog constant cu factorii de decizie și extinderea drepturilor tinerilor, în special în raport cu procesul electoral
- XI. **Combaterea abuzurilor asupra tinerilor pe piața muncii**, în special din punctul de vedere al remunerației inechitabile, și implementarea unor politici specifice de sprijin a tinerilor antreprenori, inclusiv prin programe de finanțare europeană

o campanie marca:

- XII. Susținerea accesului tinerilor și organizațiilor de și pentru tineret în procesele decizionale privind sustenabilitatea și schimbările climatice,** precum și educarea și formarea tinerilor cu privire la aceste aspecte
- XIII. Facilitarea accesului tinerilor la servicii de sănătate mintală și servicii medicale adaptate** nevoilor acestora și dezvoltarea de politici de prevenție și tratament pentru sprijinirea tinerilor care suferă de adicții
- XIV. Susținerea unei reprezentări politice corespunzătoare a persoanelor aparținând minorităților,** precum și protejarea drepturilor și facilitarea accesului acestor comunități la servicii sociale

Toți candidații la alegerile parlamentare și prezidențiale sunt invitați să își asume cele 14 priorități ale elevilor, studenților și tinerilor, precum și solicitările specifice, și să le includă în programele lor politice, alături de asumarea că într-un potențial mandat acestea vor fi susținute și implementate la nivel național.

Propunerile specifice conform celor 14 priorități vizate:

I. Finanțarea corespunzătoare a sistemului național de învățământ preuniversitar și superior și a sectorului de tineret, care să încurajeze performanța și competitivitatea și care să asigure dezvoltarea infrastructurii în raport cu nevoile beneficiarilor

1. Respectarea prevederilor Legii învățământului superior nr. 199/2023 și a Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023 privind finanțarea sistemului național de învățământ cu cel puțin 15% din cheltuielile bugetului general consolidat
2. Creșterea finanțării alocate pentru cercetare, încât să fie alocat cel puțin 1% din PIB pentru domeniul de cercetare științifică
3. Creșterea finanțării de bază a instituțiilor de învățământ superior de stat, astfel încât să acopere în mod real nevoile studenților din perspectiva fiecărei componente inclusă în aceasta
4. Creșterea ponderii finanțării suplimentare și introducerea de noi indicatori de calitate pentru a extinde aria de aplicabilitate a finanțării suplimentare, pentru a stimula excelența instituțiilor de învățământ superior și a programelor de studii la mai multe niveluri
5. Creșterea fondurilor alocate de Ministerul Educației prin Ordinul nr. 5430/2024 pentru activități extracurriculare, în vederea stimulării învățării în contexte nonformale, inclusiv prin proiecte studentești
6. Alocarea de resurse financiare corespunzătoare universităților pentru funcționarea Centrelor de consiliere și orientare în carieră, prin subvenții cu destinație specifică

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

- încadrate în finanțarea complementară și prin instituirea unei subvenții individuale de consiliere
7. Creșterea subvenției cămine-cantine până la suma de 6000 lei pentru fiecare student cazat, indiferent de forma de studii (cu sau fără taxă)
 8. Creșterea fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru finanțarea obiectivelor și a altor cheltuieli de natura investițiilor, respectiv constituirea unor fonduri de investiții distincte destinate pentru:
 - construirea, reabilitarea și amenajarea de locuri de cazare pentru studenți la nivel național, distribuite optim în urma unei analize a nevoilor fiecărui centru universitar
 - construirea și amenajarea de spații de relaxare, recreere și coworking pentru membrii comunității universitare
 - accesibilizarea infrastructurii universitare, prin construirea și amplasarea de rampe de acces, sisteme fixe de transport cărucioare, mâini curente pentru sprijin/echilibru, covoare antiderapante etc., precum și pentru adaptarea spațiilor sanitare (mai precis prin accesibilizarea dușurilor, a lavoarelor, a toaletelor etc.) și a spațiilor de cazare
 9. Creșterea bugetului Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse (MFTEȘ) pentru finanțarea Concursului național de proiecte de tineret și studenți (CNPTS) și realizarea a două apeluri pe an calendaristic
 10. Modificarea H.G. nr. 259/2006 privind Normele de cheltuieli pentru realizarea programelor MFTEȘ, astfel încât cuantumul prevăzut pentru alocația zilnică de masă a unui participant la acțiunile interne să fie corelată cu valoarea a trei tichete de masă, fiecare având valoarea nominală maximă conform prevederilor Legii nr. 165/2018, cu modificările și completările ulterioare
 11. Modificarea art. 128 alin. (3) din Legea nr. 199/2023 pentru a extinde reducerea studenților încât aceștia să beneficieze de gratuitate la mijloacele de transport local în comun, transport intern auto și cu metroul
 12. Reevaluarea modului de fundamentare a structurii și a coeficienților după care se stabilește finanțarea de bază în învățământul superior (finanțare pe ciclul de studii, program de studii, limbă de predare)
 13. Crearea unei metodologii transparente, bazate pe indicatori adecvați și specifici, în vederea alocării cifrei de școlarizare pentru toate ciclurile de studii universitare, având drept fundamentare domeniile prioritare și criteriile de calitate din cadrul clasificării universităților din România
 14. Modificarea cadrului legislativ aferent pentru a permite posibilitatea instituțiilor de învățământ superior, prin intermediul Societăților Antreprenoriale Studențești, să co-finanțeze înființarea start-up-urilor și a altor proiecte antreprenoriale realizate la inițiativa studenților universității respective

o campanie marca:

Consiliul
Tineretului
din România

15. Asigurarea unui fond de sprijin pentru instituțiile de învățământ superior, încât acestea să dezvolte în cadrul universității centre de învățare și să desfășoare prin intermediul acestora cursuri de scurtă durată, destinate dezvoltării competențelor transversale pentru studenți, cadre didactice, dar și pentru tinerii NEETs și adulți
16. Majorarea fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru funcționarea Caselor de Cultură ale Studenților și elaborarea unui sistem de finanțare competitiv, realizat în baza unor indicatori de performanță, care să stimuleze calitatea și cantitatea activităților și proiectelor CCS desfășurate pentru studenți
17. Prioritizarea în strategia absorbției fondurilor europene a realizării de proiecte în beneficiul sistemului de învățământ superior, după consultarea actorilor relevanți din sistem, precum și elaborarea ghidurilor și a priorităților de finanțare realizate la nivel guvernamental prin implicarea reprezentanților studenților. Crearea unui organism compus din actorii sociali care să determine prioritățile pentru investiții și să monitorizeze întregul proces
18. Majorarea fondurilor alocate pentru finanțarea centrelor sportive universitare și asigurarea unor granturi de investiții distincte pentru modernizarea acestora
19. Finanțarea corespunzătoare a serviciilor de asistență medicală acordate studenților din instituțiile de învățământ superior și a infrastructurii necesare, pentru a asigura modernizarea constantă a cabinetelor medicale universitare, și modificarea ordinului nr. 2.508/4.493/2023 pentru a extinde dotările minime de bază ale cabinetelor medicale universitare

II. Un sistem de învățământ superior echitabil, accesibil și incluziv, prin intermediul căruia toți beneficiarii direcți ai actului educațional să dispună de mecanisme corespunzătoare de sprijin adaptate specific nevoilor acestora și în care măsurile sociale și reducerea abandonului universitar să reprezinte priorități-cheie pe agenda de dezvoltare

1. Creșterea valorii costului standard pentru fondul de burse și protecție socială de la 10% la 12% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată și creșterea quantumului minim al bursei sociale la 1100 lei
2. Subvenționarea integrală a costurilor de masă la cantinele universității pentru studenții care provin din grupurile defavorizate definite conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare
3. Prioritizarea studenților care provin din grupurile defavorizate definite conform Legii asistenței sociale nr. 292/2011, cu modificările și completările ulterioare, în ceea ce privește alocarea locurilor de cazare în căminele studențești
4. Monitorizarea și asigurarea respectării Principiilor și Liniilor directoare pentru Dimensiunea Socială în Spațiul European al Învățământului Superior (EHEA Principles and Guidelines for the Social Dimension) pe care România și le-a asumat prin Comunicatul de la Roma în anul 2020;

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

5. Operaționalizarea Programului Național de Reducere a Abandonului Universitar (PNRAU), prin implicarea reprezentanților studenților în toate procesele decizionale și consultative care conduc la adoptarea inițiativei, și asigurarea finanțării corespunzătoare a programului, astfel încât să existe o gamă largă de măsuri și acțiuni concrete care să contribuie faptic la reducerea abandonului în învățământul superior
6. Alocarea de fonduri necesare pentru actualizarea permanentă a bazei materiale, inclusiv pentru asigurarea de resurse academice și didactice, în spiritul învățământului centrat pe student
7. Modificarea condițiilor de acordare a burselor pentru studenții proveniți din mediul rural sau pentru cei care doresc să profeseze ulterior în mediul rural, în sensul în care acestea să reprezinte un sprijin real pentru potențialii beneficiari și să devină accesibile pentru o plajă mai largă de studenți
8. Modificarea metodologiei privind funcționarea centrelor de consiliere și orientare în carieră, astfel încât să existe cel puțin 1 angajat specializat la fiecare 500 de studenți, dar și pentru a extinde categoriile de personal care pot să facă parte din CCOC pentru a include în mod explicit și pedagogi, psihopedagogi, asistenți sociali și lucrători de tineret
9. Includerea posibilității studenților cu dizabilități sau cu cerințe educaționale speciale de a dispune de un îndrumător pentru desfășurarea activităților academice
10. Asigurarea unui număr minim de locuri bugetate atât la programele de studii universitare de scurtă durată și licență, cât și la programele de studii universitare de master, în cadrul cifrei de școlarizare aprobate, absolvenților cu diplomă de bacalaureat sau licență, după caz, sau echivalentă care dețin statutul de refugiați
11. Implementarea unor mecanisme distincte și simplificate la nivelul sistemului național de recunoaștere a rezultatelor învățării pentru studenții care dețin statutul de refugiați sau provin din zone de risc și nu pot face dovada studiilor urmate în țara de proveniență, din cauza contextului în care au fost nevoiți să părăsească statul
12. Asigurarea cazării studenților în căminele studentești pe perioada întregului an universitar, incluzând perioadele sesiunilor de restanțe/măririi, taxele percepute rămânând neschimbate pe toată durata anului universitar
13. Organizarea taberelor studentești atât iarna, cât și vara, asigurând un număr corespunzător de locuri, raportat la numărul total de studenți și studenți-doctoranzi și respectiv a cererilor de participare în program
14. Modificarea ordinului nr. 5496/2024 privind restituirea contravalorii serviciilor de școlarizare cu finanțare de la bugetul de stat, astfel încât studenții să fie nevoiți să achite doar contravaloarea finanțării de bază, fără a mai include celelalte categorii de costuri prevăzute în respectivul act normativ

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

15. Adoptarea unei strategii naționale dedicate tranziției de la mediul preuniversitar la învățământul superior
16. Dotarea spațiilor sanitare ale instituțiilor de învățământ superior cu produse de igienă personală suplimentare, altele decât cele prevăzute în actele normative existente, inclusiv produse de igienă intimă pentru femei
17. Modificarea ordinului nr. 4481/2024 referitor la normele privind accesibilizarea învățământului superior pentru persoanele cu dizabilități, încât instituțiile de învățământ superior să aibă obligația de a înființa structuri administrative pentru prestarea serviciilor de incluziune în mediul academic a persoanelor cu dizabilități/nevoi educaționale speciale, eliminând astfel caracterul opțional al înființării structurilor
18. Respectarea dreptului studenților de a beneficia de reducere de 75% la muzee, concerte, spectacole de teatru, operă, film, la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice
19. Acordarea unui supliment financiar, din fonduri de la bugetul de stat, pentru o perioadă de 6 luni studenților care profesază în primii doi ani de la finalizarea studiilor în domeniul de studii absolvit

III. Instituții de învățământ superior sigure, transparente, în care meritocrația, responsabilitatea publică, managementul universitar lipsit de ingerințe politice și toleranța zero față de orice abatere de la normele de etică reprezintă principii de bază în organizarea și funcționarea universităților

1. Introducerea incompatibilității între funcțiile de conducere din instituțiile de învățământ superior (rector, prorector, decan, prodecan, director de departament, director general administrativ, director general adjunct administrativ, director CSUD, director de școală doctorală) și funcțiile de deputat, senator sau o funcție de conducere într-un partid politic
2. Eliminarea taxelor nejustificate existente la momentul actual în învățământul superior și echivalarea taxelor de admitere cu costurile reale
3. Introducerea incompatibilității între funcția de cadru didactic și persoanele condamnate penal pentru infracțiuni săvârșite cu intenție până la intervenirea unei situații care înlătură consecințele condamnării
4. Stabilirea de către Ministerul Educației a unei liste privind informațiile minimale specifice învățământului superior ce cad sub incidența Legii nr. 544/2001 și introducerea în finanțarea suplimentară a unui indicator de calitate cu privire la transparența instituțională
5. Realizarea unor fișe ale disciplinei Etică și integritate academică de referință la nivel național de către Ministerul Educației, prin comisiile sale consultative
6. Elaborarea de către CNEMU a unor proceduri care asigură respectarea integrității academice în universități, precum: Cod de bune practici privind buna guvernare,

o campanie marca:

X

X

Manualul conflictelor de interese, Declarația națională de integritate în cercetare, Politica de prevenire a corupției, PETS (Public Expenditure Track Surveys) pentru urmărirea investiției cheltuielilor, Cod specializat adresării problemelor de hărțuire morală și hărțuire sexuală în vederea prevenirii, depistării și sancționării acestora de universități etc.

7. Crearea unui sistem de sancțiuni clar și ușor de aplicat la nivelul oricărui ciclu de studii, în situațiile în care se constată încălcări ale normelor de etică și integritate academică, cu precădere pentru școlile doctorale (desființarea școlilor doctorale în care au fost înregistrate cel puțin trei cazuri de plagiat dovedite și interdicția dreptului de a organiza o școală doctorală în domeniul respectiv timp de cinci ani), pentru persoanele dovedite a fi plagiat (retragerea titlului academic și excluderea definitivă din comunitatea academică) și pentru cadrele didactice care au coordonat lucrările de doctorat (retragerea abilitării de coordonator)
8. Transparentizarea procesului de admitere a studenților la programele de studii universitare de doctorat, modificând ordinul nr. 3020/2024 referitor la regulamentul-cadru privind studiile universitare de doctorat, prin reglementarea necesității desfășurării unei probe de tip interviu înregistrată obligatoriu audio-video, candidatul având acces, la cerere, la înregistrare, putând formula contestație pe baza acesteia
9. Extinderea cadrului normativ existent în ceea ce privește combaterea și prevenirea hărțuirii, inclusiv prin extinderea sancțiunilor prevăzute pentru abaterile de etică universitară prezente în Legea nr. 199/2023 prin oferirea posibilității instituțiilor de învățământ superior de a-și reglementa sancțiuni proprii, graduale și aplicabile prin intermediul regulamentelor interne ce pot fi dispuse asupra membrilor comunității universitare
10. Introducerea posibilității membrilor comunității universitare de a formula sesizări cu privire la abaterile de etică și integritate academică săvârșite asupra altor persoane
11. Protejarea membrilor comunității universitare care sesizează abateri de etică pentru a evita apariția consecințelor nefavorabile asupra acestora, cu excepția raportărilor de informații nerezale privind încălcarea normelor, fiind cunoscut faptul că acestea sunt nerezale, care să poată fi sancționate conform prevederilor art. 172 alin. (3) și art. 174 alin. (3) din Legea nr. 199/2023
12. Includerea posibilității instituțiilor de învățământ superior de a suspenda un membru al personalului academic, de cercetare, auxiliar sau administrativ de la susținerea activităților postului în cazul în care s-a înaintat asupra sa o sesizare cu privire la săvârșirea unei fapte de comportament inadecvat, violență sau agresiune, dacă verdictul acordat după cercetarea faptei de către structurile competente de la nivelul instituției stabilește că faptele de abuz au fost comise
13. Asigurarea unor servicii de consiliere psihologică specializată și alte forme de sprijin pentru victimele abuzului sau hărțuirii de către instituțiile de învățământ superior

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

IV. Un proces educațional în care principiile fundamentale ale învățământului centrat pe student reprezintă o prioritate în activitatea de predare-învățare și un mediu universitar în care studenții sunt tratați drept parteneri egali, fiind implicați în mod real în toate procesele decizionale, la toate nivelurile

1. Asigurarea participării studenților în procesul de alegere a rectorilor universităților într-un procent de cel puțin 25% din totalul electoratului
2. Acordarea dreptului de vot reprezentanților studenților în Comisia Națională pentru Finanțarea Învățământului Superior (CNFIS)
3. Asigurarea participării studenților cu drept de vot într-un procent de 25% în toate structurile decizionale relevante, inclusiv în Consiliul de administrație și Consiliile departamentelor academice, precum și participarea în proporție de 33% în Senatele universitare
4. Asigurarea participării studenților-doctoranzi cu drept de vot într-un procent de 25% la nivelul Consiliilor Școlilor Doctorale, precum și participarea studenților-doctoranzi în proporție de 33% la nivelul Consiliilor Studiilor Universitare de Doctorat
5. Asigurarea participării studenților într-o proporție majoritară în comisiile de acordare a burselor, a locurilor de cămin și a locurilor în taberele studențești
6. Asigurarea participării în proporție de 33% a studenților în Consiliile de Administrație ale Caselor de Cultură a Studenților și instituirea unui nou sistem de gestiune și monitorizare a acestora
7. Participarea reprezentanților federațiilor naționale studențești în procesul decizional și în grupurile de lucru ce urmează să fie constituite ca urmare a preluării Secretariatului Grupului de monitorizare a Procesului Bologna pentru perioada 2024-2027 de către România și Republica Moldova
8. Asigurarea faptului că raportul privind respectarea prevederilor codului drepturilor și obligațiilor studentului la nivelul sistemului național de învățământ superior, elaborat de federațiile naționale studențești, va fi prezentat și dezbătut cu reprezentanți ai Ministerului Educației, urmând ca acesta să fie publicat pe website-ul oficial al ministerului
9. Operaționalizarea Comisiei Naționale a Bibliotecilor Universitare (CNBU)
10. Includerea dreptului studenților reprezentanți de a amâna o singură dată un punct de pe ordinea de zi a ședinței Senatului universitar pentru următoarea ședință, în cazul în care punctul aparține domeniilor de competență ale Senatului relevante pentru activitatea studențească
11. Actualizarea ordinului nr. 3262/2017 privind organizarea și funcționarea de societăți antreprenoriale studențești în sistemul de învățământ superior din România și reevaluarea modului de organizare, funcționare și finanțare a acestora în vederea încurajării inițiativelor studențești în domenii emergente

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

12. Modificarea Legii nr. 176/2018 privind internshipul, astfel încât cuantumul indemnizației pentru internship să fie cel puțin egal cu 75% din salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată
13. Actualizarea legislației în domeniul stagiilor de practică pentru a crește garanțiile și drepturile studenților care parcurg astfel de stagii, creșterea importanței și valorificarea activă a experienței rezultate și detalierea criteriilor de calitate în privința stagiilor oferite de universitate
14. Introducerea unui indicator de calitate în finanțarea suplimentară referitor la procentul de studenți ai instituției de învățământ superior implicați în proiecte de cercetare
15. Introducerea unui indicator de calitate în finanțarea suplimentară referitor la capacitatea instituțiilor de învățământ superior de a oferi stagii de practică plătite studenților
16. Asigurarea unui cadru normativ adecvat în privința implementării traseelor flexibile de învățare și sprijinirea universităților care își asumă adaptarea planurilor de învățământ astfel încât să satisfacă acest obiectiv
17. Definirea conceptului de materiale didactice conexe activităților didactice și introducerea dreptului studenților de a avea acces la toate aceste materiale aferente fiecărei discipline, în mod gratuit și în limba de predare a disciplinei
18. Reglementarea necesității ca fiecare program de studii să conțină în mod obligatoriu în planul său de învățământ pachete de discipline opționale și facultative
19. Reglementarea dreptului studenților de a contesta orice tip de evaluare, inclusiv cea orală, cât timp instituțiile de învățământ superior elaborează prevederi specifice în acest sens
20. Introducerea unui domeniu nou de finanțare în metodologia de alocare și utilizare a fondului pentru dezvoltarea instituțională pentru finanțarea proiectelor instituțiilor de învățământ superior ce vizează distinct componenta de formare continuă a resursei umane din universitate
21. Introducerea unui indicator de calitate în finanțarea suplimentară referitor la procentul de cadre didactice care au participat la cursuri de formare continuă acreditate
22. Adoptarea legislației aferente utilizării microcertificărilor și certificării rezultatelor învățării obținute în contexte nonformale și informale, prin implicarea reprezentanților studenților în toate procesele decizionale și consultative care conduc la adoptarea acestor acte normative

o campanie marca:

Consiliul
Tineretului
din România

V. Integrarea componentelor de internaționalizare, sustenabilitate și digitalizare în toate activitățile și procesele de administrare și funcționare a instituțiilor de învățământ superior din România, precum și promovarea acestora în rândul tuturor membrilor comunității universitare, inclusiv prin dezvoltarea competențelor verzi și a competențelor digitale

1. Creșterea numărului de studenți care accesează mobilități internaționale prin redimensionarea stimulentei, restructurarea cadrului de echivalare, debirocratizarea întregului proces, digitalizarea acestuia și creșterea numărului de parteneriate apte să ofere mai multe oportunități pentru mobilitățile internaționale
2. Asigurarea unei finanțări adecvate pentru studenții care participă la mobilități din cadrul programului Erasmus+, încât bursele acordate pentru perioada de mobilitate să fie ajustate, prin suplimentarea cuantumurilor acestora cu fonduri de la bugetul de stat și din veniturile proprii ale universităților, conform costurilor de trai din orașul în care se desfășoară mobilitatea și raportate la inflația din statul respectiv
3. Crearea unui program național de sprijin pentru oferirea unor granturi studentești menite să acopere în întregime taxele de școlarizare percepute de instituțiile de învățământ superior pentru programele de studii integrate și pentru studiile doctorale desfășurate în co-tutelă internațională, asigurându-se astfel accesul tuturor studenților la aceste beneficii
4. Finanțarea inițiativei de implementare a Cardului European al Studentului, operaționalizat de către Comisia Europeană
5. Includerea unui nou indicator de calitate în metodologia privind finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior din România, bazat pe ponderea studenților care participă la o mobilitate de practică internațională prin raportare la numărul total de studenți, precum și unuia care să se raporteze la ponderea studenților care beneficiază de bursă socială și care participă la o mobilitate internațională, raportat la numărul total de studenți care beneficiază de o mobilitate internațională
6. Susținerea și încurajarea inițiativelor instituțiilor de învățământ superior din România de a deveni membre în alianțe de universități europene printr-un stimulent financiar acordat o singură dată, la aderare, din fonduri de la bugetul de stat
7. Elaborarea și adoptarea unui act normativ care să reglementeze standardele minime pe care instituțiile de învățământ superior trebuie să le îndeplinească cu privire la crearea unui mediu universitar sustenabil și bazat pe principii de dezvoltare durabilă, având la bază aspecte precum:
 - demersurile pe care instituțiile trebuie să le realizeze cu privire la tranziția către energia verde

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

- politicile pe care trebuie să le adopte în legătură cu utilizarea materialelor sustenabile, cu design ecologic și o amprentă de carbon cât mai redusă
 - crearea sau extinderea spațiilor special destinate parcării bicicletelor sau a altor mijloace de transport care nu produc emisii de carbon
 - diseminarea materialelor informative cu privire la un comportament responsabil față de mediu
 - crearea sau extinderea spațiilor verzi ale instituției de învățământ superior
 - fondurile care trebuie alocate pentru majorarea gradului de eficiență energetică a clădirilor instituției
 - organizarea unor acțiuni de voluntariat cu privire la plantarea de copaci sau colectarea de deșeuri în care să fie implicată comunitatea universitară și alte acțiuni de acest tip
8. Stabilirea unor demersuri, măsuri și obiective concrete cu privire la dezvoltarea componentei de sustenabilitate în învățământul superior, prin adoptarea și implementarea unei strategii naționale privind dezvoltarea durabilă în mediul universitar
9. Includerea unor noi indicatori de calitate în metodologia privind finanțarea suplimentară a instituțiilor de învățământ superior din România, care să stimuleze universitățile să inițieze demersuri cu privire la crearea unui mediu universitar mai sustenabil, atât prin prisma implicării comunității universitare în acțiuni locale deja existente și prin diseminarea de informații relevante către membrii comunității, cât și prin dezvoltarea de programe de studii și de cercetare care să fie corelate cu obiectivele de dezvoltare durabilă
10. Includerea unui nou domeniu pentru care se pot depune proiecte în metodologia de alocare și utilizare a fondului pentru dezvoltarea instituțională a instituțiilor de învățământ superior de stat, destinat inițiativelor pentru crearea unui mediu sustenabil la nivelul instituțiilor de învățământ superior
11. Includerea de discipline facultative în curriculumul programelor de studii organizate la nivelul universităților cu privire la protecția mediului, tranziția către energie verde, dezvoltarea unui ecosistem durabil etc., pe care studenții să le poată selecta și include în planul de învățământ
12. Creșterea numărului de beneficiari ai programului „Euro 200”, creșterea quantumului subvenției și a finanțării acordate și modificarea condițiilor de eligibilitate, astfel încât toți studenții și elevii aflați în necesitate să poată dispune de un laptop
13. Înființarea de către instituțiile de învățământ superior a unor centre de învățare, cu sprijinul departamentelor de pregătire a personalului didactic, în cadrul cărora să existe sesiuni de formare continuă obligatorii pentru cadrele didactice, concentrate în mod special asupra componentei de competențe digitale

o campanie marca:

Consiliul
Tineretului
din România

CONSILIUL
ELEVILOR

14. Facilitarea, finanțarea și monitorizarea formării continue a cadrelor didactice în privința competențelor digitale actuale și în vederea dezvoltării metodelor de predare pentru un învățământ centrat pe student
15. Elaborarea și adoptarea unui act normativ, prin implicarea reprezentanților studenților în toate procesele decizionale și consultative care conduc la adoptarea inițiativei, care să reglementeze utilizarea resurselor electronice și a inteligenței artificiale în activitatea academică și de cercetare, asigurând calitatea și caracterul incluziv al acestora
16. Implementarea la nivel național a Cadrului de Competențe de Inteligență Digitală (Digital Quotient Competencies) și a instrumentului de măsurare a competențelor DQ
17. Crearea cadrului legal pentru recunoașterea și acceptarea Certificatului European de competențe digitale, ulterior lansării acestuia de către Comisia Europeană
18. Evaluarea competențelor digitale în cadrul admiterii sau la începutul parcursului academic al studenților, elaborarea și aplicarea unui plan de măsuri remediale în vederea ameliorării deficiențelor identificate
19. Asigurarea accesului tuturor studenților și cadrelor didactice universitare la Bibliotecile Virtuale
20. Realizarea unei platforme la nivel național care să cuprindă resursele educaționale deschise relevante, alături de informații despre licențele acestora
21. Înființarea în fiecare instituție de învățământ superior a unui centru de învățare online, care să desfășoare activități precum: activități de cercetare și informare în industria digitală, în materie de resurse și competențe digitale, asigurarea de sesiuni de instruire atât pentru studenți, cât și pentru cadrele didactice în sensul înțelegerii și utilizării resurselor digitale, implementarea de tehnologii de asistență spre a facilita participarea la activitatea didactică a studenților cu dizabilități, acordarea de sprijin pentru Centrele de consiliere și orientare în carieră, în materie de consiliere și dezvoltare personală, pentru a facilita accesul studenților la activități de învățare și instruire, coaching, consiliere academică și a carierei, întâlniri cu reprezentanți ai mediului socio-economic și altele asemenea

VI. Dezvoltarea de mecanisme diverse și adaptate nevoilor specifice ale comunităților cu risc crescut de abandon școlar, pentru a stimula atât participarea copiilor și tinerilor la educație, cât și implicarea familiilor acestora și a cadrelor didactice în combaterea fenomenului

1. Alocarea de resurse dedicate consilierii psihologice și educaționale pentru elevi, prin angajarea unui număr adecvat de consilieri școlari care să poată interveni punctual în comunitățile vulnerabile sau în situațiile elevilor din medii defavorizate

o campanie marca:

X

X

2. Suplimentarea fondurilor dedicate achiziționării de rechizite și echipamente digitale pentru elevi, în special în zonele rurale, pentru a asigura participarea activă la procesul educațional și pentru a preveni excluziunea digitală
3. Dezvoltarea unor centre educaționale comunitare care să ofere activități remediale gratuite, consiliere și sprijin suplimentar pentru elevii din medii defavorizate, precum și crearea unor mecanisme de finanțare a acestora, inclusiv printr-o salarizare adecvată a personalului de specialitate (cadre didactice, consilieri școlari, persoane cu studii în domeniile științelor educației, psihologie, asistență socială sau sociologie) angajat pentru desfășurarea activităților și prin oferirea unei mese calde elevilor. Aceste centre ar putea funcționa și ca huburi after-school în care elevii își pot pregăti temele și pot participa la activități extracurriculare
4. Extinderea programului „Școală după școală” pentru a cuprinde toate unitățile de învățământ din zonele cu risc crescut de abandon școlar, acordându-i finanțare integral de la bugetul de stat, spre exemplu prin crearea unui apel de finanțare pe bază de înscriere dedicat exclusiv unităților școlare pentru a accesa fonduri în vederea derulării de programe educaționale create în baza nevoilor specifice ale comunității, iar participarea elevilor să fie gratuită
5. Diversificarea indicatorilor în vederea stabilirii unităților de învățământ preuniversitar eligibile în cadrul Programului Național de Reducere a Abandonului Școlar (PNRAS), pentru extinderea listei de unități de învățământ preuniversitar eligibile să aplice pentru granturi destinate proiectelor de implementare a unor măsuri de reducere a abandonului școlar
6. Oferirea de resurse suplimentare profesorilor care proiectează și susțin activități în programele remediale, precum programe de formare în vederea dezvoltării competențelor psihopedagogice și a celor digitale, materiale didactice adaptate nevoilor elevilor și stimulente financiare
7. Crearea unui sistem de monitorizare și evaluare continuă a progresului elevilor implicați în programele remediale sau destinate reducerii abandonului școlar, cu scopul de a ajusta conținutul și metodele de predare pentru a răspunde mai bine nevoilor fiecărui elev
8. Crearea unor programe de prevenție și consiliere psihologică, educațională și profesională destinate reducerii numărului de mame minore, precum și sprijinirii acestora pentru a se reîntoarce la studii și a se reintegra în contextul școlar, prin finanțarea unor proiecte derulate de unitățile de învățământ preuniversitar, de DGASPC, de autoritățile publice locale sau centrale sau prin înființarea unor centre regionale specializate
9. Subvenționarea serviciilor de consiliere familială, pentru a sprijini atât mamele minore, cât și familiile lor în depășirea provocărilor socio-economice și în reintegrarea școlară

o campanie marca:

10. Dezvoltarea unei platforme naționale de informare unde tinerii să poată primi informații despre contracepție și sănătate reproductivă, dar și acces la servicii gratuite de consiliere online

VII. Dezvoltarea de programe de educație și formare dedicate părinților, cadrelor didactice și angajaților instituțiilor publice cu atribuții în domeniul protecției copilului, pentru a consolida relația școală-familie-comunitate și pentru a sprijini părinții în relaționarea cu elevii și cu școala

1. Reglementarea colaborării între școli, consilieri și alte instituții pentru a stabili standarde unitare și bune practici în domeniul consilierii parentale
2. Creșterea numărului de sesiuni de formare organizate prin intermediul Centrelor Județene de Resurse și Asistență Educațională, destinate dezvoltării competențelor de consiliere familială și parentală ale consilierilor școlari și cadrelor didactice și a abilităților acestora de a relaționa cu părinții în beneficiul elevilor
3. Dezvoltarea de programe de educație parentală la nivel național și local, destinate în special familiilor din medii defavorizate sau care au copii cu cerințe educaționale speciale, inclusiv prin întărirea parteneriatelor dintre unitățile de învățământ și DGASPC

VIII. Asigurarea unor medii sigure și non-violente de învățare în cadrul unităților de învățământ preuniversitar și crearea de mecanisme diverse de reducere și combatere a violenței școlare

1. Promovarea la nivel național a programelor școlare pentru disciplinele opționale „Managementul emoțiilor”, „Educație pentru sănătate”, „Abilități de viață”, în vederea includerii acestora în curriculumul la decizia elevului din oferta școlii, precum și creșterea numărului de programe de formare destinate cadrelor didactice în vederea susținerii acestor discipline
2. Încheierea de parteneriate/colaborări intersectoriale care presupun lucrul cu experți din diferite domenii (educație, psihologie, sănătate, protecție/asistență socială) pentru prevenirea și combaterea violenței școlare
3. Identificarea timpurie a elevilor vulnerabili la acte de violență, precum și a celor cu risc de dezvoltare a comportamentelor agresive, a elevilor cu potențial violent și a cauzelor acestor comportamente și dezvoltarea de programe de consiliere psihologică și dezvoltare personală pentru acești elevi
4. Identificarea, monitorizarea și sprijinirea unităților de învățământ care gestionează frecvent un număr ridicat de cazuri de violență, prin dezvoltarea unor programe de formare a cadrelor didactice și a managerilor școlari și prin oferirea unor instrumente de prevenție și combatere a violenței școlare
5. Asigurarea condițiilor necesare pentru decontarea cu prioritate a ședințelor de terapie psihologică acordate elevilor și profesorilor, victime/autori ai cazurilor grave de violență

o campanie marca:

6. Formarea constantă a directorilor unităților de învățământ preuniversitar conform OME nr. 6235/2023 pentru aprobarea Procedurii privind managementul cazurilor de violență asupra antepreșcolărilor/ preșcolărilor/ elevilor și a personalului unității de învățământ, precum și al altor situații corelate în mediul școlar și a suspiciunii de violență asupra copiilor în afara mediului școlar

IX. Centrarea curriculumului din învățământul preuniversitar pe competențe, prin actualizarea planurilor-cadru, reforma examenului de bacalaureat și formarea cadrelor didactice în sensul desfășurării de activități de învățare, predare și evaluare destinate formării de competențe-cheie

1. Elaborarea noilor planuri-cadru prin raportarea la principiul învățământului centrat pe elev și la dezvoltarea de competențe
2. Dezvoltarea de programe de formare continuă a cadrelor didactice pentru a putea implementa uniform reformele curriculare ale sistemului de învățământ preuniversitar
3. Restructurarea examenului de bacalaureat, prin corelarea competențelor evaluate prin acesta cu viitoarele planuri-cadru și programe școlare ale învățământului liceal
4. Asigurarea unei ponderi ridicate a curriculumului, la decizia elevului, din oferta școlii în viitoarele planuri-cadru la nivel liceal, prin alocarea a cel puțin 40% din ore pentru CDEOȘ în clasele IX-X, respectiv cel puțin 50% din ore în clasele XI-XII

X. Implicarea tinerilor și organizațiilor de și pentru tineret în toate procesele decizionale și consultative de la nivel național, asigurarea unui cadru de dialog constant cu factorii de decizie și extinderea drepturilor tinerilor, în special în raport cu procesul electoral

1. Implementarea și asigurarea operaționalizării tuturor măsurilor cuprinse în Rezoluția Tinerilor din România 2020-2027
2. Extinderea dreptului tinerilor de a participa la procesul electoral prin inițierea modificării Constituției României, astfel încât tinerii să aibă dreptul de a vota de la 16 ani, dar și pentru a modifica vârsta necesară pentru ca aceștia să poată fi aleși în organele administrației publice locale și în Camera Deputaților de la 18 ani
3. Modificarea Legii nr. 33/2007 pentru a oferi dreptul tinerilor să candideze de la vârsta de 18 ani la alegerile europarlamentare
4. Susținerea implementării unui mecanism de tipul „EU Youth Test” la nivelul României
5. Susținerea adoptării unei convenții privind drepturile tinerilor, acompaniată de un mecanism comprehensiv de monitorizare, care să asigure respectarea drepturilor tinerilor

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

6. Susținerea unui dialog real și constant cu tinerii și organizațiile de și pentru tineret în ceea ce privește politicile naționale de tineret, prin implicarea directă a reprezentanților tinerilor în toate procesele decizionale și consultative
7. Asigurarea unei finanțări adecvate pentru capacitatea societății civile de tineret, astfel încât organizațiile neguvernamentale de și pentru tineret să fie sprijinite în ceea ce înseamnă acoperirea costurilor operaționale, administrative și de infrastructură
8. Introducerea prin lege a faptului că la nivelul fundațiilor județene pentru tineret, Consiliul de administrație este constituit în proporție de cel puțin două treimi din tineri

XI. Combaterea abuzurilor asupra tinerilor pe piața muncii, în special din punctul de vedere al remunerației inechitabile, și implementarea unor politici specifice de sprijin a tinerilor antreprenori, inclusiv prin programe de finanțare europeană

1. Combaterea abuzurilor asupra tinerilor pe piața muncii, inclusiv din punctul de vedere al remunerației inechitabile, prin revizuirea legislației în domeniu pentru îmbunătățirea acesteia și pentru a extinde monitorizarea respectării prevederilor normative
2. Îmbunătățirea accesului tinerilor la oportunități de mobilitate și educație nonformală, inclusiv prin extinderea și creșterea finanțării programelor deja existente
3. Revizuirea modului prin care se realizează cursurile de formare profesională a adulților cu vârsta de până în 35 de ani, prin integrarea suplimentară a angajatorilor în acest proces
4. Acordarea unei finanțări corespunzătoare a autorităților publice locale, astfel încât acestea să desfășoare concursuri de proiecte cu bugetare participativă care să contribuie la finanțarea inițiativelor și/sau planurilor de afaceri ale tinerilor din localitate sau care studiază în aceasta
5. Sprijinirea înființării de incubatoare pentru afaceri, start-upuri pentru studenți, precum și spații de lucru/huburi în fiecare municipiu și oraș din țară
6. Instituirea de facilități fiscale în domeniul antreprenoriatului pentru tineri, în special în domeniul antreprenoriatului social

XII. Susținerea accesului tinerilor și organizațiilor de și pentru tineret în procesele decizionale privind sustenabilitatea și schimbările climatice, precum și educarea și formarea tinerilor cu privire la aceste aspecte

1. Susținerea, inclusiv financiară, a organizațiilor neguvernamentale de și pentru tineret de a facilita cursuri de formare nonformală a tinerilor privind sustenabilitatea și combaterea schimbărilor climatice

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

2. Elaborarea și adoptarea unei strategii multianuale privind dezvoltarea durabilă și creșterea sustenabilității orașelor din România, prin implicarea federațiilor naționale și organizațiilor studențești și federațiilor și organizațiilor neguvernamentale de și pentru tineret
3. Extinderea sau construirea de spații verzi în orașe, încât să fie asigurată o suprafață de minimum 26 mp de spațiu verde pentru fiecare locuitor, conform recomandării Uniunii Europene cu privire la suprafața de spațiu verde care trebuie alocată pentru fiecare locuitor
4. Crearea și amenajarea de spații verzi pentru activități social-recreative în proximitatea centrelor de tineret, instituțiilor culturale, unităților de învățământ preuniversitar, instituțiilor de învățământ superior și a campusurilor universitare, după caz
5. Crearea sau extinderea spațiilor publice verzi în toate municipiile și orașele din România, dotându-le cu zone de lucru și stații de încărcare pentru dispozitive electronice
6. Implementarea unui sistem de colectare separată a deșeurilor pe 5 fracții (hârtie, plastic și metal, sticlă, biodeșeuri, menajer) la nivelul tuturor orașelor din România
7. Promovarea unor măsuri suplimentare pentru reducerea cantității de deșeuri, cum ar fi politici Zero Waste care să încurajeze reducerea, reutilizarea și reciclarea deșeurilor

XIII. Facilitarea accesului tinerilor la servicii de sănătate mintală și servicii medicale adaptate nevoilor acestora și dezvoltarea de politici de prevenție și tratament pentru sprijinirea tinerilor care suferă de adicții

1. Creșterea accesului tinerilor la servicii de sănătate mintală, inclusiv prin finanțarea unor programe de prevenție a afecțiunilor mintale și emoționale în rândul tinerilor
2. Îmbunătățirea legislației existente și implementarea unor inițiative distincte pentru prevenția și tratamentul tinerilor care suferă de adicții, precum și pentru reabilitarea acestora
3. Asigurarea accesului tuturor tinerilor la un pachet de servicii medicale și de sănătate de bază pentru o perioadă limitată de timp (ex. 6-12 luni), indiferent dacă tânărul contribuie sau nu financiar la CNAS
4. Crearea de servicii de consiliere vocațională pentru tineri și promovarea acestora în școli, instituții de învățământ superior și centre de tineret, inclusiv cu ajutorul organizațiilor studențești și a celor de și pentru tineret
5. Majorarea fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru Consiliile județene și Consiliul General al Municipiului București, precum și a Consiliilor locale ale municipiilor reședință de județ pentru constituirea Fondului destinat activităților de tineret, astfel încât să poată fi finanțate cât mai multe activități de tineret ale

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

CONSILIUL
ELEVILOR

structurilor neguvernamentale de utilitate publică de și pentru tineret și ale organizațiilor neguvernamentale de tineret și pentru tineret, în special în ceea ce privește promovarea stării de bine a tinerilor

6. Modificarea Legii tinerilor nr. 350/2006, astfel încât Consiliile locale, altele decât cele care activează la nivelul municipiilor reședință de județ, să fie obligate să constituie anual Fondul destinat activităților de tineret
7. Înființarea unor centre de tineret în toate municipiile și orașele din România, cu capacitate adecvată prin raportare la totalul populației de tineret din municipii sau oraș
9. Implementarea unor prevederi legislative care să facă imposibilă înstrăinarea patrimoniului fundațiilor județene pentru tineret, respectiv închirierea abuzivă
10. Asigurarea utilizării patrimoniului donat de stat Uniunii Tineretului Comunist și care se află astăzi în gestionarea statului pentru activități pentru tineret și transparentizarea modului actual de folosire a acestui patrimoniu

XIV. Susținerea unei reprezentări politice corespunzătoare a persoanelor aparținând minorităților, precum și protejarea drepturilor și facilitarea accesului acestor comunități la servicii sociale

1. Revizuirea legislației existente pentru a asigura reprezentarea politică corespunzătoare a persoanelor aparținând minorităților naționale
2. Susținerea și protejarea drepturilor comunității LGBTQIA+, inclusiv prin legalizarea căsătoriei și parteneriatului civil între persoane de același sex
3. Facilitarea accesului comunității LGBTQIA+ la servicii de sănătate adaptate nevoilor acestora
4. Susținerea accesibilizării serviciilor și spațiilor publice (incluzând instituțiile publice, spațiile de recreere administrate de autoritățile publice locale etc.) pentru nevoile persoanelor cu dizabilități, prin alocarea de fonduri dedicate și prin formarea continuă obligatorie pentru angajații din domeniile publice de activitate în vederea dezvoltării competențelor de relaționare cu persoanele cu dizabilități și de identificare și gestionare eficientă a nevoilor specifice ale acestora
5. Crearea și implementarea unei strategii naționale de integrare socială, academică și profesională a tinerilor din categoria NEETS
6. Asigurarea accesului gratuit pentru tineri la toate instituțiile culturale (muzee, teatre, expoziții etc.) administrate de autoritățile publice naționale și locale, precum și la toate manifestațiile culturale organizate de acestea
7. Impulsionarea autorităților publice locale de a încheia parteneriate sau protocoale de colaborare cu instituții culturale private pentru acordarea de reduceri tinerilor, în special tinerilor care provin din medii defavorizate

o campanie marca:

X

Consiliul
Tineretului
din România

X

